

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1778

30 Ιουνίου 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 103/31-1-2012).....	1
Μεθοδολογία υπολογισμού απαιτούμενου εσόδου του διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.....	2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 339/2014	(1)
Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 103/31-1-2012).	

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
(συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2014)

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011), όπως ισχύει, και ειδικότερα τα Άρθρα 94, 96, 108, 140.

2. Τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 103/31.01.2012), εφεξής ΚΔΕΣΜΗΕ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ειδικότερα τα Άρθρα 176, 229, 237 και το Κεφάλαιο 59.

3. Τις διατάξεις του Κανονισμού 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές και ιδίως του Άρθρου 11 και του παραρτήματος V.

4. Τις από 14.11.2013 Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ENTSO-E) για τη σύνταξη μελέτης κόστους-οφέλους για έργα ανάπτυξης δικτύων και την από 30.01.2014 σχετική γνώμη του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.

5. Την «Αναλυτική Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)», όπως αναρτήθηκε στον ιστότοπο της ΡΑΕ και τέθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση στις 09.05.2014.

6. Την υπ' αριθμ. 39/2014 Απόφαση ΡΑΕ σχετικά με τον «Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Κώδικας ΜΔΝ)».

7. Τις απόψεις που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο της από 09.05.2014 Δημόσιας Διαβούλευσης που διενήργησε η ΡΑΕ και αναρτήθηκαν στον ιστότοπό της, και συγκεκριμένα τα ακόλουθα έγγραφα:
- Το από 23.05.2014 έγγραφο της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. με θέμα «Σχόλια ΑΔΜΗΕ στο κείμενο της δεύτερης δημόσιας διαβούλευσης επί της πρότασης της ΡΑΕ για τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ» (ΡΑΕ/Ι-184379/26.05.2014).
  - Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-184034/16.05.2014 έγγραφο Συμμετέχοντα στη διαβούλευση, ο οποίος αιτήθηκε τη μη δημοσιοποίηση των στοιχείων του.
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σκέφθηκε ως εξής:

Επειδή, κατά το άρθρο 96 του ν.4001/2011, όπως ισχύει και συγκεκριμένα την παράγραφο 1 αυτού:

«1. Η διαχείριση του ΕΣΜΗΕ διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Κώδικας Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ), ο οποίος καταρτίζεται και υποβάλλεται στη ΡΑΕ από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ. Η ΡΑΕ, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, εκδίδει με απόφασή της το τελικό κείμενο του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος, το οποίο δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κώδικας τροποποιείται είτε με πρωτοβουλία της ΡΑΕ είτε κατόπιν αιτήματος του Διαχειριστή ή τρίτων προσώπων που έχουν έννομο συμφέρον, κατ' εφαρμογή της διαδικασίας του προηγούμενου εδαφίου».

Επειδή, απαιτείται τροποποίηση του Κεφαλαίου 59 «Χρεώσεις Χρήσης του Συστήματος» του ΚΔΕΣΜΗΕ, εν όψει της επικείμενης απόφασης της ΡΑΕ σε σχέση με την Αναλυτική Μεθοδολογία υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, κατόπιν της από 9.5.2014 δημόσιας διαβούλευσης (σχετικό 5).

Επειδή, απαιτείται η τροποποίηση του Άρθρου 229. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 2 (ιγ) του Άρθρου 94 του ν. 4001/2011: «Ο Διαχειριστής (ιγ) Εκπονεί κάθε έτος, κατόπιν διαβούλευσης με όλους τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του ΕΣΜΗΕ, **Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης** του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ), το οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108». Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2, περίπτωση γ, του ν. 4001/2011, το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ «παρέχει τεχνοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου β' ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς». Στο πλαίσιο αυτό, η σχετική ευρωπαϊκή μεθοδολογία που αναπτύσσει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ENTSO-E) βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 347/2013 (σχετικό 3), θα αποτελέσει τη βάση επιλογής και ιεράρχησης των έργων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, κρίνεται σκόπιμο για λόγους εναρμόνισης των μεθοδολογιών που εφαρμόζονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την επιλογή και ιεράρχηση έργων

υποδομών, η προβλεπόμενη τεchnοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας να εξειδικευθεί σε μελέτη κόστους-οφέλους, με την ανάπτυξη σχετικού Εγχειριδίου με τίτλο «Οδηγίες σύνταξης Μελέτης Κόστους-Οφέλους για έργα που εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ». Τέλος, η ως άνω προτεινόμενη Μεθοδολογία εισάγει την έννοια του «Έργου Μείζονος Σημασίας». Ως τέτοιο νοείται εκείνο, το οποίο τεκμηριωμένα προσφέρει σημαντικό κοινωνικοοικονομικό όφελος σε σχέση με το κόστος του, ιδίως προς τον τελικό καταναλωτή. **Συνεπώς**, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης και επέκτασης του ΚΔΕΣΜΗΕ ώστε να λάβει υπόψη τις νέες ρυθμίσεις σχετικά με την ανάπτυξη του Συστήματος.

Επειδή, σχετικά με την τροποποίηση του Άρθρου 176, απαιτήθηκε εναρμόνιση των διατάξεων του ΚΔΕΣΜΗΕ με τον Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Κώδικας ΜΔΝ, σχετικό 6).

Επειδή, κρίνεται σκόπιμο να αναδιατυπωθούν κάποιες φράσεις και να διορθωθούν σφάλματα, τα οποία εκ παραδρομής υφίστανται στον ΚΔΕΣΜΗΕ.

Επειδή, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις τέθηκαν σε Δημόσια Διαβούλευση. Οι θέσεις των Συμμετεχόντων στην αγορά, όπως διατυπώθηκαν με τα ως άνω σχετικά υπ' αριθμ. 7, ελήφθησαν υπόψη, στο βαθμό που αφορούσαν τις προτάσεις στο πλαίσιο της εν λόγω Διαβούλευσης.

Αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ως εξής:

ι. Αντικατάσταση του Άρθρου 176 ως εξής:

«1. Τα έσοδα που προκύπτουν από την επιβολή χρεώσεων για Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) αντισταθμίζουν τις καθαρές δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή των υπηρεσιών αυτών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. Στο λογαριασμό εγγράφονται ως πίστωση οι εισπράξεις από τους Εκπροσώπους Φορτίου για τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων για ΥΚΩ που αντιστοιχούν στους Πελάτες τους ή στις ιδιοκαταναλώσεις τους για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα. Για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά (ΜΔΝ) εγγράφεται αναλόγως ως χρέωση ή πίστωση (πληρωμή ή είσπραξη), η τελική διαφορά που προκύπτει για τον ισοσκελισμό του αντίστοιχου λογαριασμού που τηρεί ο Διαχειριστής ΜΔΝ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης ΜΔΝ, ήτοι, η διαφορά από την εκκαθάριση των χρηματικών ποσών των χρεώσεων για ΥΚΩ που αντιστοιχούν στους Εκπροσώπους Φορτίου που δραστηριοποιούνται στα ΜΔΝ για τους Πελάτες τους ή τις ιδιοκαταναλώσεις τους και των ποσών του ανταλλάγματος για την παροχή ΥΚΩ στους καταναλωτές των ΜΔΝ που οφείλεται στους Προμηθευτές αυτούς για την παροχή των υπηρεσιών αυτών, βάσει των αντίστοιχων μεθοδολογιών υπολογισμού του ανταλλάγματος των ΥΚΩ αυτών. Τα ποσά που συγκεντρώνονται στον Λογαριασμό, αποδίδονται στους δικαιούχους κατόχους αδειών που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, όπως έχουν οριστεί από την κείμενη νομοθεσία.

3. Αν ως αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής ο Λογαριασμός για το κόστος των ΥΚΩ δεν είναι ισοσκελισμένος στο τέλος του ημερολογιακού έτους, το τυχόν έλλειμμα ή πλεόνασμα συνυπολογίζεται στον καθορισμό χρεώσεων ΥΚΩ επόμενων ετών.»

- ii. Μετονομασία του Άρθρου 229 ως εξής:

«Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ (ΔΠΑ)».

- iii. Αντικατάσταση της παραγράφου 1 του Άρθρου 229 ως εξής:

«Ο Διαχειριστής του Συστήματος εκπονεί και δημοσιεύει σε ετήσια βάση **Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ (ΔΠΑ)**. Συγκεκριμένα, **το ΔΠΑ**:

Α) Προσδιορίζει τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη συμπεριλαμβανομένων και των απαραίτητων έργων για τη διείσδυση των ΑΠΕ.

Β) Περιέχει όλα τα έργα που ήδη έχουν περιληφθεί σε **προηγούμενα ΔΠΑ** και προσδιορίζει τα νέα έργα των οποίων η έναρξη υλοποίησης προβλέπεται μέσα στην επόμενη ζετία.

Γ) Παρέχει τεchnοοικονομική ανάλυση σκοπιμότητας μέσω της υποβολής **Μελέτης Κόστους-Οφέλους** για τα σημαντικά έργα μεταφοράς του εδαφίου (Β) ανωτέρω, ιδίως αυτά που αφορούν διεθνείς διασυνδέσεις και διασυνδέσεις νήσων με το Σύστημα Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων χρονοδιαγράμματος υλοποίησης και εκτιμώμενων χρηματικών ροών αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων των υπόψη έργων. **Λεπτομέρειες αναφορικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την εκπόνηση της Μελέτης Κόστους – Οφέλους καθώς και τα κριτήρια με βάση τα οποία αξιολογείται το όφελος και το κόστος κάθε έργου εξειδικεύονται σε Εγχειρίδιο με τίτλο «Οδηγίες σύνταξης Μελέτης Κόστους-Οφέλους για έργα που εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ», το οποίο εκδίδεται με απόφαση της ΡΑΕ κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του Συστήματος. Για την υποβολή της σχετικής εισήγησής του, ο Διαχειριστής του Συστήματος λαμβάνει υπόψη τη σχετική μεθοδολογία που χρησιμοποιεί το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συστημάτων Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας για την εκτίμηση της σχέσης κόστους-οφέλους των έργων που περιλαμβάνονται στο διακοινοτικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων.**

Δ) Στην περίπτωση που κάποιο από τα έργα του εδαφίου (Β) ανωτέρω, τεκμηριωμένα προσφέρει σημαντικό κοινωνικοοικονομικό όφελος σε σχέση με το κόστος του, ιδίως προς τον τελικό καταναλωτή, δύναται να χαρακτηρίζεται ως «Έργο Μείζονος Σημασίας». Τα Έργα Μείζονος Σημασίας χαρακτηρίζονται ως τέτοια με την απόφαση έγκρισης του ΔΠΑ. Η σχέση κόστους-οφέλους και οι λοιπές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ένα έργο για να χαρακτηριστεί ως Έργο Μείζονος Σημασίας καθορίζονται στο Εγχειρίδιο του εδαφίου (Γ) ανωτέρω.

Ε) Σε περίπτωση που ένα έργο έχει χαρακτηριστεί ως «Έργο Μείζονος Σημασίας» σε προηγούμενο ΔΠΑ και διαπιστωθούν καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του, οι οποίες δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του Διαχειριστή του Συστήματος, ο Διαχειριστής του Συστήματος δύναται να αιτηθεί την τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος του έργου αυτού. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση από τη ΡΑΕ της τροποποίησης του χρονοδιαγράμματος του έργου είναι α) η υποβολή επαρκούς τεκμηρίωσης από τον Διαχειριστή του Συστήματος που θα αποδεικνύει ότι έχει προβεί εγκαίρως σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να αποτρέψει την παρατηρούμενη καθυστέρηση και β) η υποβολή επαρκούς σχεδίου δράσης για την άρση των αιτιών της καθυστέρησης και τη δημιουργία συνθηκών τήρησης του νέου προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος.».

- iv. Αντικατάσταση στις παραγράφους 2 έως 9 του άρθρου 229, αλλά και εν γένει όπου αναφέρεται στον ΚΔΕΣΜΗΕ, του όρου «Μελέτη Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς» ή «ΜΑΣΜ» με τον όρο «Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ» ή «ΔΠΑ»

αντίστοιχα, καθώς επίσης και αντικατάσταση στην παράγραφο 3 του άρθρου 229 της «της Μελέτης Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς (ΜΑΣΜ)» με τον όρο «ΔΠΑ».

- v. Τροποποίηση της παραγράφου 4 του Άρθρου 229 ως εξής:

«Η ΡΑΕ θέτει σε δημόσια διαβούλευση το υποβληθέν σχέδιο ΔΠΑ, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, για διάστημα ενός (1) μηνός. Η ΡΑΕ αξιολογεί και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβούλευσης στην ιστοσελίδα της».

- vi. Αντικατάσταση στο Άρθρο 237 παράγραφος 3(γ) και στο Άρθρο 274 παράγραφος 5 του όρου «Ετήσιου Κόστους» με τον όρο «Απαιτούμενου Εσόδου».

- vii. Μετονομασία του Άρθρου 275 με ως εξής:

«Απαιτούμενο Έσοδο του Συστήματος»

- viii. Αντικατάσταση του Άρθρου 275 ως εξής :

*«Το Απαιτούμενο Έσοδο του Συστήματος **RR** για το έτος t , το οποίο επιμερίζεται στο σύνολο των Χρηστών του Συστήματος κατά το άρθρο 276, καθορίζεται με απόφαση ΡΑΕ σύμφωνα με την εγκεκριμένη από τη ΡΑΕ Μεθοδολογία Υπολογισμού Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.».*

- ix. Τροποποίηση της παραγράφου 3 του Άρθρου 276 ως εξής:

«Με απόφαση της ΡΑΕ, εφόσον κριθεί σκόπιμο, αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά επιμερισμού της παραγράφου (2) του Απαιτούμενου Εσόδου του Συστήματος μεταξύ των Μονάδων Παραγωγής και των Πελατών. Η ΡΑΕ αξιολογεί τα ποσοστά επιμερισμού, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος συντήρησης των παγίων σύνδεσης Μονάδων Παραγωγής, τα αποτελέσματα εφαρμογής της μεθόδου επίλυσης του ΗΕΠ κατά τις διατάξεις του Κώδικα Λειτουργίας Αγοράς, καθώς και τα ειδικά χαρακτηριστικά και το προϋπολογιζόμενο κόστος νέων έργων ανάπτυξης του Συστήματος.».

- x. Μετονομασία του Άρθρου 277 με ως εξής:

«Διαδικασίες υπολογισμού και έγκρισης μοναδιαίων χρεώσεων»

- xi. Αντικατάσταση του Άρθρου 277 ως εξής:

«1. Μέχρι τη 10η Νοεμβρίου κάθε έτους, ο Διαχειριστής του Συστήματος υποβάλλει στη ΡΑΕ εισήγηση για τις μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης Συστήματος ανά κατηγορία Πελατών για το επόμενο έτος λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο από τη ΡΑΕ Απαιτούμενο Έσοδο του Συστήματος για το επόμενο έτος σύμφωνα με το Άρθρο 275 του παρόντος Κώδικα και τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Στην εισήγηση συμπεριλαμβάνονται εκτιμήσεις του Διαχειριστή του Συστήματος σχετικά με την ισχύ χρέωσης των Πελατών που συνδέονται στο Σύστημα για το επόμενο έτος, καθώς και αναλυτική παρουσίαση των λοιπών παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον υπολογισμό των μοναδιαίων χρεώσεων.

2. Για το σκοπό αυτό, μέχρι τη 15η Οκτωβρίου κάθε έτους, πρέπει να είναι διαθέσιμες στο Διαχειριστή του Συστήματος οι εκτιμήσεις των Διαχειριστών των Δικτύων Διανομής για τα μεγέθη που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Εγχειριδίου Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος Πελατών Δικτύου Διανομής για το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και ανά κατηγορία πελάτων για το επόμενο έτος.

3. Οι μοναδιαίες χρεώσεις χρήσης που προκύπτουν, εγκρίνονται από τη ΡΑΕ το αργότερο μέχρι την 1η Δεκεμβρίου για εφαρμογή από 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 140 του ν.4001/2011.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2014

Ο Πρόεδρος
ΝΙΚΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ

Αριθμ. απόφ. 340/2014

(2)

Μεθοδολογία υπολογισμού απαιτούμενου εσόδου του διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
(συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2014)

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.08.2011), όπως ισχύει, και ειδικότερα τις διατάξεις των Άρθρων 15, 22, 94, 96, 140 και 141.

2. Τις διατάξεις των άρθρων 13 και 16 του Κανονισμού 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο και τις διασυννοριακές ανταλλαγές ενέργειας και το Παράρτημα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Διαχείριση της Συμφόρησης των Διασυνδέσεων.

3. Τις διατάξεις του Κανονισμού 838/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περί καθορισμού κατευθυντηρίων γραμμών για τον μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και για κοινή κανονιστική προσέγγιση σχετικά με την επιβολή των τελών μεταφοράς.

4. Τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΔΕΣΜΗΕ) (ΦΕΚ Β' 103/31.01.2012), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ειδικότερα τις διατάξεις των Άρθρων 178, 237, 238, 274 έως 277 και 281.

5. Τις από 29.11.2012 τελικές προτάσεις της ΡΑΕ προς το αρμόδιο Υπουργείο ΠΕΚΑ (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ο-53382), αναφορικά με την επανεξέταση βασικών ρυθμιστικών μέτρων και κανόνων με στόχο την αναδιοργάνωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες προτάσεις διαμορφώθηκαν στην τελική τους μορφή κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης τριών (3) φάσεων που διενήργησε η Αρχή.

6. Την από 27.12.2013 1η Δημόσια Διαβούλευση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας για την τροποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), καθώς και τις σχετικές απόψεις που υποβλήθηκαν και αναρτήθηκαν στον ιστότοπο της ΡΑΕ (έγγραφα με αρ. πρωτ. ΡΑΕ: α) Ι-180702 από τη ΔΕΗ Α.Ε., β) Ι-180733 από το Σύλλογο Επιστημονικού Προσωπικού ΔΕΗ/ ΚΗΕ, και γ) Ι-180848 από την ΑΔΜΗΕ Α.Ε.).

7. Τις απόψεις που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο της από 09.05.2014 2^{ης} σχετικής Δημόσιας Διαβούλευσης που διενήργησε η ΡΑΕ, και συγκεκριμένα τα ακόλουθα έγγραφα:
- i. Το έγγραφο της Μυτιληναίος Α.Ε. (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-184082/16.05.2014) με θέμα «Δημόσια Διαβούλευση επί της πρότασης της ΡΑΕ για τη Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ».
  - ii. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 43 της ΕΚΠΟΙΖΩ (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-184330/23.05.2014) με θέμα «Σχόλια ΕΚΠΟΙΖΩ στην Δεύτερη Διαβούλευση για την Μεθοδολογία Υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου».
  - iii. Το έγγραφο του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΗ - ΚΗΕ και του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΔΜΗΕ/ΛΑΓΗΕ (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-184331/23.05.2014) με θέμα «Συμμετοχή στη Δεύτερη Δημόσια Διαβούλευση».
  - iv. Το έγγραφο της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. (αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-184379/26.05.2014) με θέμα «Σχόλια ΑΔΜΗΕ στο κείμενο της δεύτερης δημόσιας διαβούλευσης επί της πρότασης της ΡΑΕ για τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ».
- Επιπρόσθετα, υποβλήθηκαν απόψεις από τρεις συμμετέχοντες οι οποίοι αιτήθηκαν τη μη δημοσιοποίηση των στοιχείων τους και των απόψεών τους.
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις τις παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

σκέφθηκε ως εξής:

Επειδή, η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 1 του Άρθρου 22 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας και αποφασίζει τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με το ν. 4001/2011 και την προστασία των καταναλωτών.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011, η μεθοδολογία υπολογισμού των τιμολογίων των μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, επομένως και η μεθοδολογία υπολογισμού των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΜΗΕ, καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ. Συγκεκριμένα, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 15 και της παραγράφου 2 του άρθρου 140 του ν. 4001/2011, η ΡΑΕ αποφασίζει σύμφωνα με διαφανή κριτήρια τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων έξι (6) μήνες πριν από την έναρξη ισχύος τους, κατά τρόπο, ώστε τα Τιμολόγια αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις, να αντικατοπτρίζουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών και να επιτρέπουν την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο ΕΣΜΗΕ και στο ΕΔΔΗΕ, ώστε να διασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η παροχή υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω άρθρα, και ειδικότερα την παράγραφο 2 του άρθρου 15 : «...η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των

Δικτύων Διανομής, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών». Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 140, κατά την έγκριση των τιμολογίων πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

- (α) Οι δαπάνες για την παραγωγή ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που αφορούν τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.
- (β) Οι δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα.
- (γ) Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των φόρων και λοιπών τελών και δασμών.
- (δ) Η απόσβεση των επενδύσεων.
- (ε) Η απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, λαμβανομένου υπόψη του επιχειρηματικού κινδύνου και του κόστους κεφαλαίου αντίστοιχων δραστηριοτήτων.
- (στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- (ζ) Οι δαπάνες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την Έναρξη ισχύος του ν. 4001/2011.
- (η) Κριτήρια ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 3(α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου:

«3. Κατά τον καθορισμό των τελών πρόσβασης στο δίκτυο λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α) οι πληρωμές και οι εισπράξεις που προκύπτουν με βάση το μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς...».

Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου:

«6. Τυχόν έσοδα από τον επιμερισμό διασύνδεσης χρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους σκοπούς:

- i. για να εξασφαλίζεται η πραγματική διαθεσιμότητα της κατανεμημένης δυναμικότητας, ή/και
- ii. για να διατηρούνται ή να αυξάνονται οι δυνατότητες διασύνδεσης μέσω επενδύσεων στο δίκτυο, ιδίως με νέες γραμμές διασύνδεσης.

Εάν τα έσοδα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά για τους ανωτέρω σκοπούς, μπορούν να χρησιμοποιούνται, υπό την επιφύλαξη έγκρισης από [τη ΡΑΕ], μέχρις ανωτάτου ποσού που καθορίζεται από [τη ΡΑΕ], ως έσοδα τα οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη της [η ΡΑΕ] όταν εγκρίνει τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων για το δίκτυο ή/και τον καθορισμό τιμολογίων δικτύου».

Επειδή, ο ΚΔΣ (άρθρο 178) προβλέπει ότι:

«2. Ο Λογαριασμός Α-ΙΓ για την Κατανομή της Ικανότητας Μεταφοράς των Διασυνδέσεων εγγράφει ως έσοδα το τίμημα που καταβάλλουν Συμμετέχοντες για την δέσμευση ικανότητας μεταφοράς για τις διασυνδέσεις.

3. Μετά το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, το ποσό που έχει συγκεντρωθεί στο Λογαριασμό Α-ΙΓ για την Κατανομή της Ικανότητας Μεταφοράς των Διασυνδέσεων κατά το υπόψη ημερολογιακό έτος μεταφέρεται ως έσοδο σε Λογαριασμό Ειδικού Αποθεματικού το οποίο

διατίθεται αποκλειστικά για τους σκοπούς που καθορίζονται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) σχετικά με τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν.».

Επειδή, σύμφωνα με τις τελικές της προτάσεις για την αναδιοργάνωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (σχετικό 5), η ΡΑΕ πρότεινε την «...Υιοθέτηση, μέσα στο 2013, ρυθμιστικού μοντέλου κινήτρων για τον υπολογισμό των ρυθμιζόμενων χρεώσεων (χρεώσεις δικτύου, συστήματος), σύγκρισή τους με τις υφιστάμενες χρεώσεις σε άλλες χώρες της Ευρώπης (benchmarking) και σταδιακή αποκλιμάκωση των τιμολογίων των ρυθμιζόμενων χρεώσεων». Στις ως άνω προτάσεις επισυναπτόταν το Παράρτημα V που περιλάμβανε την περιγραφή αντικειμένου του έργου (μελέτης) με τίτλο «Τεχνική υποστήριξη της ΡΑΕ σε θέματα κοστολόγησης, τιμολόγησης και πρόσβασης χρηστών στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (Αξιολόγηση επιτρεπόμενου εσόδου για τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας - Χρεώσεις χρήσης δικτύων (μεταφορά και διανομή) - Χρεώσεις σύνδεσης παραγωγών στο Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας)».

Επειδή, η ανάθεση της ως άνω μελέτης καθυστέρησε λόγω ακύρωσης του αρχικού διαγωνισμού και επαναπροκήρυξής του, η ΡΑΕ προχώρησε στη διατύπωση βασικών κατευθύνσεων για την τροποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού του Απαιτούμενου Εσόδου του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) για την περίοδο 2015-2017 ως μεταβατική περίοδο, τις οποίες και έθεσε σε Δημόσια Διαβούλευση στις 27.12.2013 (σχετικό 6). Η επιλογή αναδόχου για την ανάληψη της ως άνω μελέτης ολοκληρώθηκε πρόσφατα. Ένα, δε, εκ των αντικειμένων του έργου αποτελεί η περαιτέρω επεξεργασία και εξειδίκευση της παρούσας μεθοδολογίας για τις ρυθμιστικές περιόδους μετά το 2017, με στόχο, μεταξύ άλλων:

- i. Τη διερεύνηση δυνατότητας πραγματοποίησης συγκριτικής αξιολόγησης βάσει συγκριτικών δεικτών,
- ii. την εισαγωγή κινήτρων μείωσης των λειτουργικών εξόδων του Διαχειριστή, αλλά και κόστους δανεισμού, μέσω μηχανισμού επιμερισμού, μεταξύ καταναλωτών και Διαχειριστή, του οφέλους που θα επιτυγχάνεται,
- iii. την εξομάλυνση των διακυμάνσεων του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή μεταξύ Ρυθμιστικών Περιόδων, καθώς και
- iv. τη σύνδεση του Επιτρεπόμενου Εσόδου με συγκεκριμένους στόχους ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας, μέσω επιβολής ποινών ή παροχής πρόσθετων οικονομικών κινήτρων.

Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια που κατατέθηκαν στην ως άνω διαβούλευση, η ΡΑΕ προχώρησε στις 09.05.2014 σε 2^η Δημόσια Διαβούλευση (σχετικό 7) όπου διατυπώθηκε αναλυτική μεθοδολογία, εξειδικεύοντας περαιτέρω τις βασικές αρχές των αρχικών προτάσεων.

Επειδή, στην κατάρτιση της τελικής μεθοδολογίας λήφθηκαν υπόψη και τα σχόλια που κατατέθηκαν κατά την δεύτερη Δημόσια Διαβούλευση (σχετικό 7).

Επειδή, οι βασικές παράμετροι της νέας μεθοδολογίας, οι οποίες διαφοροποιούνται από εκείνες της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε έως και το 2014, συνοψίζονται ως εξής:

- i. Αλλαγή σε 4-ετή ρυθμιστική περίοδο, χωρίς δυνατότητα αναπροσαρμογής εντός της ρυθμιστικής περιόδου της διαφοράς μεταξύ των προϋπολογιζόμενων και των πραγματικών βάσει απολογισμού λειτουργικών δαπανών, ώστε να δίνεται κίνητρο στο Διαχειριστή για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του. Απολογιστικά στοιχεία λειτουργικών δαπανών της προηγούμενης ρυθμιστικής περιόδου θα λαμβάνονται υπ’

όψη κατά την εκτίμηση των λειτουργικών δαπανών της επόμενης. Το όφελος της μείωσης των δαπανών της προηγούμενης περιόδου θα επιμερίζεται μεταξύ του Διαχειριστή και των χρηστών, με μηχανισμό που θα εξειδικευτεί περαιτέρω για εφαρμογή από τη δεύτερη ρυθμιστική περίοδο. Η εφαρμογή του μηχανισμού αυτού δεν είναι εφικτή από την πρώτη περίοδο δεδομένου ότι δεν είχαν τεθεί στόχοι στο παρελθόν που θα επέτρεπαν τον υπολογισμό του επιτευχθέντος οφέλους.

- ii. Ειδικά, η πρώτη ρυθμιστική περίοδος θα έχει συντομότερη διάρκεια (3 έτη), έτσι ώστε να παρέχεται μια μεταβατική περίοδος προσαρμογής, τόσο για τη ΡΑΕ όσο και για το Διαχειριστή.
- iii. Αναλυτική παρουσίαση των παραμέτρων του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή (λειτουργικές δαπάνες, αποσβέσεις παγίων, απόδοση κεφαλαίου).
- iv. Εκτίμηση του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή σε πραγματική και όχι ονομαστική αξία, για όλα τα έτη της ρυθμιστικής περιόδου, καθώς και αναπροσαρμογή του από έτος σε έτος αυτής, βάσει εκτιμώμενου πληθωρισμού.
- v. Πρόνοια εξομάλυνσης των προβλεπόμενων Επιτρεπόμενων Εσόδων εντός της ρυθμιστικής περιόδου, προς αποφυγή σημαντικών διακυμάνσεων στα τιμολόγια των χρηστών, λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν επιπτώσεις στις χρηματοροές του Διαχειριστή.
- vi. Υπολογισμός αποσβέσεων σύμφωνα με την οικονομική ζωή των παγίων, αντί της λογιστικής ωφέλιμης διάρκειας ζωής, ώστε να επιμερίζεται δικαιότερα το κόστος των επενδύσεων στους χρήστες. Συνήθως, η λογιστική ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι συντομότερη της οικονομικής ζωής και αναμορφώνεται βάσει αναπροσαρμογών σύμφωνα με λογιστικά πρότυπα, οδηγώντας σε υψηλότερες αποσβέσεις, άρα και πρόσθετη επιβάρυνση των χρηστών.
- vii. Υπολογισμός της απόδοσης κεφαλαίου βάσει πραγματικού, προ-φόρου, συντελεστή απόδοσης, καθώς και βάσει σαφώς αποτυπωμένης μεθοδολογίας.
- viii. Η Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση (ΡΠΒ) βασίζεται πλέον ρητά στο Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων (ΡΜΠ), την αξία των επενδύσεων του έτους, καθώς και στο εκτιμώμενο κεφάλαιο κίνησης. Το ΡΜΠ αποτελεί νέο ξεχωριστό εργαλείο το οποίο θα αποτυπώνει την αναπόσβεστη αξία των παγίων για ρυθμιστικούς σκοπούς και δεν θα υποβάλλεται σε επανεκτιμήσεις αξίας βάσει λογιστικών προτύπων.
- ix. Η αξία των παγίων που περιλαμβάνονται στο ΡΜΠ θα επικαιροποιείται, ώστε να λαμβάνονται υπ' όψη οι προσθήκες νέων παγίων (στο αρχικό τους κόστος), οι αποσύρσεις και οι αποσβέσεις, και θα αναπροσαρμόζεται με τον πληθωρισμό ώστε να αποτυπώνεται η αξία πάντα σε πραγματικούς όρους.
- x. Για Έργα Μείζονος Σημασίας σύμφωνα με το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Άρθρο 229 ΚΔΕΣΜΗΕ), η υλοποίηση των οποίων εκτιμάται ότι θα αποφέρει σημαντικό πρόσθετο όφελος στην εθνική οικονομία, στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και, εν τέλει, στον τελικό καταναλωτή, αναγνωρίζεται επιπλέον απόδοση (από +1% έως και +2,5% στην εύλογη απόδοση που εγκρίνεται επί της ΡΠΒ), η οποία θα παρέχεται από την αρχικά προβλεπόμενη ηλέκτριση του έργου, και κατά μέγιστο για 12 χρόνια, ώστε να υπάρχει κίνητρο για την επιτυχία, και μέσα στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, ολοκλήρωσή του.
- xi. Αναλυτική παρουσίαση της διαδικασίας κατάρτισης του Απαιτούμενου Εσόδου, καθώς και των πιθανών έκτακτων αναθεωρήσεων αυτού.

Επειδή, επιπρόσθετα, κρίθηκε σκόπιμο να διατηρηθούν παράμετροι οι οποίες λαμβάνονταν υπόψη μέχρι σήμερα, όπως:

- i. Αφαίρεση του κόστους και της απόδοσης επί των απασχολούμενων κεφαλαίων για παροχή μη ρυθμιζόμενων υπηρεσιών (π.χ. έσοδα από ενοικίαση οπτικών ινών, έσοδα από πώληση άχρηστου υλικού, έσοδα από συμβάσεις για παροχή υπηρεσιών σε τρίτους, κ.λπ.), ή του συνολικού εσόδου από τις δραστηριότητες αυτές, σε περίπτωση αδυναμίας διάκρισης του κόστους και των παγίων, από το εγκεκριμένο Απαιτούμενο Έσοδο. Σε κάθε περίπτωση, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, θα πρέπει να καταρτιστούν κανόνες λογιστικού διαχωρισμού μετά από σχετική εισήγηση του Διαχειριστή και με απόφαση της ΠΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 141 του ν. 4001/2011.
- ii. Δυνατότητα εκκαθάρισης τυχόν υπο-ανακτήσεων ή υπερ-ανακτήσεων εσόδων προηγούμενων ετών, ώστε να μην υπόκειται ο Διαχειριστής στην αβεβαιότητα πρόβλεψης της ζήτησης.
- iii. Προσαρμογή των Απαιτούμενων Εσόδων εντός της ρυθμιστικής περιόδου, λαμβάνοντας υπ' όψη, τόσο τα έσοδα από διασυνδεδετικά δικαιώματα, όσο και τα έσοδα/ έξοδα από τη συμμετοχή στο μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- iv. Δυνατότητα εκκαθάρισης μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών επενδύσεων. Σε κάθε περίπτωση, τα προγράμματα ανάπτυξης, επέκτασης και συντήρησης του ΕΣΜΗΕ υπόκεινται σε έλεγχο από τη ΠΑΕ ως προς τη σκοπιμότητα και οικονομική αποτελεσματικότητά τους, παρέχοντας τη δυνατότητα της κατά περίπτωση αξιολόγησης και έγκρισης τυχόν αποκλίσεων από αυτά (τα προγράμματα) κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου.

Αποφασίζει:

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 140 του ν. 4001/2011, όπως ισχύει την υιοθέτηση της Μεθοδολογίας καθορισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και του Απαιτούμενου Εσόδου ως ενδιάμεσο βήμα για τον υπολογισμό των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΜΗΕ κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 140 του ν. 4001/2011 (εφεξής «Νόμος»), καθώς επίσης και στο άρθρο 275 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (ΚΔΕΣΜΗΕ), ως ακολούθως:

«...»

**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΣΟΔΟΥ ΤΟΥ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με τη Μεθοδολογία Υπολογισμού Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), εφεξής «Μεθοδολογία», ρυθμίζεται ο τρόπος καθορισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και του Απαιτούμενου Εσόδου ως ενδιάμεσο βήμα για τον υπολογισμό των τιμολογίων χρήσης του ΕΣΜΗΕ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 140 του ν. 4001/2011 (εφεξής «Νόμος»), καθώς επίσης και στο Άρθρο 275 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (ΚΔΕΣΜΗΕ).

Οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις της παρούσας Μεθοδολογίας έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στην παρούσα, εκτός αν ορίζονται με διαφορετικό τρόπο στο Νόμο και στις κανονιστικές διατάξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του Νόμου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΕΣΟΔΟ**

Άρθρο 2

Ρυθμιστική Περίοδος (ΡΠ)

1. Ρυθμιστική Περίοδος είναι η χρονική περίοδος για την οποία καθορίζονται οι παράμετροι Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή.
2. Η διάρκεια της Ρυθμιστικής Περιόδου ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη.

Άρθρο 3

Απαιτούμενο Έσοδο

1. Ως Απαιτούμενο Έσοδο (Required Revenue - RR) ορίζεται το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί μέσω των χρεώσεων χρήσης Συστήματος, και υπολογίζεται για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου με βάση την εξής σχέση:

$$RR = AR \pm K \pm \Pi_1 \pm \Pi_2 - \Pi_3 \pm \Pi_4 - \Pi_5$$

Όπου

AR το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4.

- Κ** το κόστος έργων του ΕΣΜΗΕ που υλοποιούνται με χρηματοδότηση τρίτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 108, παράγραφοι 7 & 8 του Νόμου ή με ειδικούς όρους που καθορίζονται σε σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕ σύμφωνα με το Άρθρο 238 του ΚΔΕΣΜΗΕ.
- Π₁** το ποσό εκκαθάρισης λόγω υποανάκτησης ή υπερανάκτησης (θετικό ή αρνητικό πρόσημο) του Απαιτούμενου Εσόδου από την εφαρμογή χρεώσεων χρήσης Συστήματος προηγούμενων ετών σύμφωνα με το άρθρο 12.
- Π₂** το ποσό εκκαθάρισης λόγω αποκλίσεων από το εγκεκριμένο Επιτρεπόμενο Έσοδο προηγούμενων ετών ως προς τις αποσβέσεις και την εγκεκριμένη απόδοση επί απασχολούμενων κεφαλαίων λόγω υπερεπένδυσης ή υποεπένδυσης (θετικό ή αρνητικό πρόσημο), μετά από εισήγηση του Διαχειριστή κατά το άρθρο 12.
- Π₃** το ποσό από τα Διασυνδεδετικά Δικαιώματα που περιλαμβάνονται στο Λογαριασμό Ειδικού Αποθεματικού (άρθρο 178 παράγραφος 2 και 4 του ΚΔΕΣΜΗΕ) και αποφασίζεται από τη ΡΑΕ να διατεθεί για τη μείωση του Απαιτούμενου Εσόδου, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρ. 6 του άρθρου 16 του Κανονισμού 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Π₄** το ποσό που προκύπτει από τη συμμετοχή στο Μηχανισμό Αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς για τη συνιστώσα της χρήσης των υποδομών σε προηγούμενα έτη, το οποίο αντιστοιχεί σε χρέωση ή πίστωση (θετικό ή αρνητικό πρόσημο) για το Διαχειριστή του Συστήματος και το οποίο επιπρόσθετα απομειώνεται ή επαυξάνεται με τυχόν ανάκτηση κόστους κατά το άρθρο 281 παράγραφος (4) του ΚΔΕΣΜΗΕ.
- Π₅** το ποσό που προκύπτει από έσοδα του Διαχειριστή από μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, στην περίπτωση που τα απασχολούμενα κεφάλαια και οι λειτουργικές δαπάνες αυτών των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων δεν διαχωρίζονται λογιστικά και έχουν συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 4. Το ποσό αυτό αφορά τόσο στην εκτίμηση για το Επιτρεπόμενο Έσοδο του επόμενου έτους όσο και στην εκκαθάριση σχετικών μεγεθών προηγούμενων ετών.
2. Το Απαιτούμενο Έσοδο για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου επιμερίζεται στο σύνολο των Χρηστών του ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 276 του ΚΔΕΣΜΗΕ.

Άρθρο 4

Επιτρεπόμενο Έσοδο Διαχειριστή

1. Ο υπολογισμός του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή (Allowed Revenue - AR) γίνεται σε πραγματικούς όρους, πριν την έναρξη της Ρυθμιστικής Περιόδου και για κάθε έτος αυτής, σύμφωνα με την εξής σχέση:

$$AR = O + Dep + R$$

Όπου:

- Ο** οι προϋπολογιζόμενες ετήσιες λειτουργικές δαπάνες που θεωρούνται εύλογες, σύμφωνα με το άρθρο 5,
- Dep** οι ετήσιες αποσβέσεις του παγίου ενεργητικού του Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 6,
- R** η απόδοση που αναγνωρίζεται επί των απασχολούμενων κεφαλαίων ως το γινόμενο των εξής παραμέτρων:
- της αξίας της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης (ΡΠΒ) του έτους σύμφωνα με το άρθρο 7, και
  - του πραγματικού προ φόρων εκατοστιαίου ποσοστού απόδοσης (r) σύμφωνα με το άρθρο 10.

Οι παραπάνω παράμετροι υπολογισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή αναφέρονται στις δραστηριότητές του, όπως αυτές προκύπτουν από το άρθρο 94 του Νόμου.

- Με στόχο την κατά το δυνατό εξομάλυνση των διακυμάνσεων του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή εντός της Ρυθμιστικής Περιόδου, υπολογίζεται ενιαία τιμή για όλα τα έτη της Ρυθμιστικής Περιόδου, ώστε το άθροισμα της παρούσας αξίας των τιμών αυτών να ισούται με τη συνολική παρούσα αξία των αρχικών τιμών Επιτρεπόμενου Εσόδου κάθε έτους. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας, λαμβάνεται υπόψη ως συντελεστής προεξόφλησης το πραγματικό προ φόρων εκατοστιαίο ποσοστό απόδοσης (r) της προηγούμενης παραγράφου. Η ανωτέρω τιμή εφαρμόζεται ως έχει για το πρώτο έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου και αναπροσαρμόζεται για κάθε επόμενο έτος αυτής, βάσει εκτίμησης του πληθωρισμού (λαμβάνοντας υπόψη ιστορικά στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ τελευταίου δωδεκαμήνου και διαθέσιμες εκτιμήσεις).

Άρθρο 5

Λειτουργικές Δαπάνες

- Ως Λειτουργικές Δαπάνες νοούνται οι εύλογες δαπάνες του Διαχειριστή, για τη λειτουργία και συντήρηση του ΕΣΜΗΕ κατά τρόπο επαρκή, ασφαλή, οικονομικά αποδοτικό και αξιόπιστο, καθώς και για τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Οι δαπάνες αυτές προκύπτουν από λογιστικά διαχωρισμένους λογαριασμούς και προϋπολογισμούς, όπου διακριτά αναφέρονται οι δαπάνες για τη λειτουργία και συντήρηση του ΕΣΜΗΕ σε σχέση με τις υπόλοιπες δραστηριότητες του Διαχειριστή (Λειτουργία της Αγοράς και Λοιπές Δραστηριότητες που αποφέρουν έσοδα).
- Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν και τις δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης των παγίων σύνδεσης Χρηστών.
- Στις Λειτουργικές Δαπάνες περιλαμβάνονται οι παρακάτω κατηγορίες δαπανών:
  - Μισθοδοσία: το κόστος μισθοδοσίας τακτικού και έκτακτου προσωπικού που απασχολεί ο Διαχειριστής.
  - Αμοιβές Τρίτων: το κόστος που προκύπτει από συμβάσεις που συνάπτει ο Διαχειριστής με τρίτους στο πλαίσιο της λειτουργίας του.
  - Παροχές Τρίτων: οι δαπάνες αναφορικά με υπηρεσίες που λαμβάνει ο Διαχειριστής από τρίτους (ενοίκια, αποθήκευτρα, κλπ).
  - Υλικά και αναλώσιμα: το σύνολο των εξόδων του Διαχειριστή σε υλικά και αναλώσιμα, προκειμένου να εκτελέσει τις αρμοδιότητές του.

- v. Φόροι- τέλη: οι δαπάνες για φόρους και τέλη που βαρύνουν την επιχείρηση για τις δραστηριότητές του ως Διαχειριστής.
  - vi. Λοιπά έξοδα: οι δαπάνες που δεν εντάσσονται στις ανωτέρω κατηγορίες και συνδέονται άρρηκτα με τη λειτουργία του Διαχειριστή.
4. Στην εκτίμηση της παραμέτρου «Λειτουργικές Δαπάνες», δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται εκτιμήσεις για προβλέψεις με σκοπό την κάλυψη ζημιών από πιθανούς κινδύνους από τη λειτουργία του Διαχειριστή (επισφαλείς απαιτήσεις, επίδικες αποφάσεις κλπ.).
5. Για την εκτίμηση των Λειτουργικών Δαπανών κάθε έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου, λαμβάνονται υπόψη:
- i. τα απολογιστικά μεγέθη των συγκεκριμένων κατηγοριών λειτουργικών δαπανών προηγούμενων ετών, όπως αυτά προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή για παρελθόντα έτη, συνεξετάζοντας τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες του ΕΣΜΗΕ, όπως αυτές αποτυπώνονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ενεργειών και δράσεων που υποβάλλει ο Διαχειριστής σύμφωνα με τη σχετική υποχρέωση του αρ. 94 του Νόμου, και
  - ii. η εξέλιξη των επενδύσεων και η επίπτωση που αυτές έχουν κυρίως αναφορικά με το κόστος συντήρησης του ΕΣΜΗΕ.

Άρθρο 6

Αποσβέσεις Παγίων

1. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου, για πάγια ήδη εγγεγραμμένα στο Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων (ΡΜΠ), και για νέα πάγια τα οποία, βάσει των προγραμματιζόμενων επενδύσεων, εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν εντός του υπό εξέταση έτους, και θα ενταχθούν στο ΡΜΠ.
2. Για τον καθορισμό των ετήσιων αποσβέσεων των παγίων που εντάσσονται στη ΡΠΒ και εκτιμώνται για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου, εφαρμόζονται τα ακόλουθα:
- i. Οι αποσβέσεις για πάγια από νέες επενδύσεις υπολογίζονται με βάση τη σταθερή μέθοδο (straight-line basis), λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική ζωή των παγίων, όπως αυτή έχει οριστεί και παρακολουθείται μέσω του Ρυθμιστικού Μητρώου Παγίων. Το ποσό, όπως προκύπτει από το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων, αντισταθμίζει τη χρήση των παγίων αυτών εντός του έτους, βάσει του χρονικού διαστήματος που αυτά τέθηκαν σε ηλεκτρισή.
  - ii. Οι αποσβέσεις των παγίων που προϋπήρχαν της έναρξης εφαρμογής της παρούσας μεθοδολογίας, υπολογίζονται βάσει της υπολειπόμενης διάρκειας ζωής τους, όπως αυτή προκύπτει από το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων 31.12.2013, λαμβάνοντας υπόψη τις προσθήκες παγίων από επενδύσεις εντός του 2014.
  - iii. Στις ανωτέρω εκτιμήσεις, δεν συνυπολογίζονται οι αποσβέσεις παγίων που αποκτήθηκαν από Συμμετοχές και Επιχορηγήσεις, η αξία και οι αποσβέσεις των οποίων παρακολουθούνται διακριτά.

Άρθρο 7

Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση (ΡΠΒ)

1. Ως Ρυθμιζόμενη Περιουσιακή Βάση (ΡΠΒ), νοείται το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων του ΕΣΜΗΕ για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου.

2. Η ΡΠΒ του έτους υπολογίζεται ως η μέση τιμή του αθροίσματος των παρακάτω μεγεθών, κατά την αρχή και το τέλος του έτους αυτού:
  - i. της αναπόσβεστης αξίας του πάγιου ενεργητικού του ΕΣΜΗΕ βάσει του Ρυθμιστικού Μητρώου Παγίων, όπως ορίζεται στο άρθρο 8,
  - ii. των επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 9, και
  - iii. του κεφαλαίου κίνησης.

Άρθρο 8

Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων

1. Το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων (ΡΜΠ), το οποίο τηρείται από το Διαχειριστή για ρυθμιστικούς σκοπούς και δεν υπόκειται σε αναπροσαρμογές αξιών βάσει φορολογικών υποχρεώσεων ή λογιστικών προτύπων, είναι η κατάσταση η οποία περιλαμβάνει το σύνολο παγίων του ΕΣΜΗΕ που έχουν ηλεκτριστεί και τεθεί σε λειτουργία, καθώς και τα πάγια γενικής χρήσης. Η κατάσταση αυτή, η οποία ελέγχεται από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, παρέχει την απαιτούμενη αναλυτική πληροφόρηση αναφορικά με:
  - i. τις κατηγορίες των παγίων (υφιστάμενα και νέα), την αξία και το έτος κτήσης και τη διάρκεια ζωής αυτών (οικονομική και υπολειπόμενη) βάσει της οποίας υπολογίζονται οι αποσβέσεις,
  - ii. την αναπόσβεστη αξία των παγίων στο τέλος κάθε έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου,
  - iii. το ύψος των ετήσιων και σωρευτικών αποσβέσεων ανά κατηγορία παγίων,
  - iv. τη σύνδεση των παγίων με τους κωδικούς έργων του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του ΕΣΜΗΕ, και
  - v. τη δραστηριότητα στην οποία αφορούν.
2. Τα πάγια που αποκτήθηκαν μέσω Συμμετοχών και Επιχορηγήσεων παρακολουθούνται διακριτά και δεν συμπεριλαμβάνονται στην αξία της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης.
3. Προϋπόθεση για την εγγραφή παγίου στο Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων είναι η σύμφωνα με τις προδιαγραφές υλοποίηση και ηλεκτρίση του έργου στο οποίο περιλαμβάνεται, βάσει του τελευταίου εγκεκριμένου ΔΠΑ.

Άρθρο 9

Επενδύσεις

1. Οι επενδύσεις αφορούν στις κεφαλαιουχικές δαπάνες που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια της Ρυθμιστικής Περιόδου και οι οποίες προϋπολογίζονται και παρακολουθούνται διακριτά για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου, σύμφωνα με το ΔΠΑ του ΕΣΜΗΕ και το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Διαχειριστή.
2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, οι επενδύσεις που συνυπολογίζονται στη ΡΠΒ, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:
  - i. νέες επενδύσεις: επενδύσεις ανάπτυξης και συντήρησης του Συστήματος, η έναρξη υλοποίησης των οποίων έχει προγραμματιστεί εντός του συγκεκριμένου έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου και δεν προβλέπεται να ενταχθούν στο Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων εντός του έτους αυτού, και

- ii. επενδύσεις σε εξέλιξη: επενδύσεις, οι εργασίες των οποίων ξεκίνησαν σε προηγούμενα έτη και παραμένουν σε εξέλιξη κατά το συγκεκριμένο έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου.
3. Επενδύσεις που αφορούν σε Έργα Μείζονος Σημασίας σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΔΠΑ, εντάσσονται στη ΡΠΒ κατά το έτος ηλέκτρισής τους και δεν συνυπολογίζονται στις επενδύσεις σε εξέλιξη ή στις νέες επενδύσεις. Στο τελικό κόστος των έργων αυτής της κατηγορίας συνυπολογίζεται και απόδοση επί των απασχολούμενων κεφαλαίων της κατασκευαστικής περιόδου του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 10.
4. Τυχόν αποκλίσεις των εγκεκριμένων επενδύσεων προηγούμενων ετών, εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 (παράμετρος Π2 του Απαιτούμενου Εσόδου).
5. Σε περίπτωση έργων σε εξέλιξη για τα οποία παρατηρείται απόκλιση άνω του έτους σε σχέση με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης στο ΔΠΑ, ο Διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλλει έκθεση τεκμηρίωσης των αιτιών της απόκλισης αυτής, προκειμένου η ΡΑΕ να εξετάσει τη συμπερίληψη ή όχι των έργων αυτών στην ΡΠΒ.

Άρθρο 10

Υπολογισμός απόδοσης επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης

1. Το εκατοστιαίο ποσοστό (r) υπολογίζεται σύμφωνα με το Μεσοσταθμικό Κόστος Κεφαλαίου σε πραγματικούς όρους ($WACC_{real}$).
2. Ο υπολογισμός του $WACC$ γίνεται σε ονομαστικές τιμές, προ φόρων λόγω των διαθέσιμων στοιχείων και πηγών για τις επιμέρους παραμέτρους αυτού, και η μετατροπή αυτού σε πραγματικούς όρους γίνεται σύμφωνα με τη σχέση:

$$(1+WACC_{nominal}) = (1+WACC_{real}) \times (1+i)$$

όπου i : ο πληθωρισμός, όπως αυτός προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4.

3. Το Μεσοσταθμικό Κόστος Κεφαλαίου προ φόρων σε ονομαστικές τιμές ($WACC_{pre-tax,nominal}$), υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$WACC_{pre-tax,nominal} = g \times r_d + (1 - g) \times r_e / (1-t)$$

όπου:

g (συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης – gearing ratio):

ο συντελεστής δανειακής επιβάρυνσης, εκτιμώμενος βάσει στοιχείων του προηγούμενου έτους, αλλά και σύμφωνα με το επικαιροποιημένο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Διαχειριστή για την υλοποίηση επενδύσεων με δανειακά κεφάλαια. Ο συντελεστής ορίζεται ο λόγος του συνόλου των δανειακών κεφαλαίων (D) του έτους προς το σύνολο των ιδίων (E) και δανειακών (D) κεφαλαίων του Διαχειριστή, εξαιρουμένων των επιχορηγήσεων του λογαριασμού παθητικού του Διαχειριστή. Για λόγους διασφάλισης της κεφαλαιακής επάρκειας του Διαχειριστή, ο λόγος των δανειακών κεφαλαίων προς το σύνολο των ιδίων και δανειακών κεφαλαίων του Διαχειριστή δεν θα πρέπει να λαμβάνει τιμή μεγαλύτερη του 0,7.

t (φορολογικός συντελεστής – tax rate):

ο φορολογικός συντελεστής των κερδών του Διαχειριστή που ισχύει για το έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου.

r_d (κόστος δανειακών κεφαλαίων – cost of debt):

το εκτιμώμενο σταθμισμένο κόστος των δανειακών κεφαλαίων του Διαχειριστή ως προς το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων, λαμβάνοντας υπόψη επικαιροποιημένο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Διαχειριστή.

 r_e (κόστος ιδίων κεφαλαίων μετά φόρων, ονομαστικό – cost of equity post-tax, nominal):

το εκτιμώμενο κόστος των ιδίων κεφαλαίων του Διαχειριστή σε ονομαστικές τιμές μετά από φόρους.

4. Το εκτιμώμενο κόστος ιδίων κεφαλαίων (r_e) του Διαχειριστή σε ονομαστικές τιμές μετά από φόρους υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$r_e - \text{post-tax, nominal} = r_f + \beta_{\text{equity}} \times \text{MRP} + \text{CRP}$$

όπου:

 r_f (απόδοση επένδυσης χωρίς κίνδυνο – risk free rate):

η χαμηλότερη απόδοση 10-ετούς κρατικού ομολόγου μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωζώνης κατά την περίοδο υπολογισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου, λαμβάνοντας υπόψη αντίστοιχες τιμές του τελευταίου έτους.

 β_{equity} (συντελεστής συστηματικού κινδύνου βήτα – beta factor):

ο συντελεστής μεταβλητότητας (ευαισθησίας) της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του Διαχειριστή σε σύγκριση με την Αγορά, που προκύπτει από τη σχέση:

$$\beta_{\text{equity}} = \beta_{\text{asset}} \times (1 + D/E),$$

όπου β_{asset} συντελεστής ο οποίος βασίζεται σε τιμές του συντελεστή αυτού για αντίστοιχες με το Διαχειριστή εταιρείες του εξωτερικού.

MRP (ασφάλιστρο κινδύνου της Αγοράς – Market Risk Premium):

το περιθώριο απόδοσης (κινδύνου) της Αγοράς με βάση τόσο ιστορικά στοιχεία όσο και μελλοντικές εκτιμήσεις εξέλιξης των αποδόσεων της κεφαλαιαγοράς έναντι των κρατικών ομολόγων.

CRP (ασφάλιστρο κινδύνου της Χώρας – Country Risk Premium):

ποσοστό κινδύνου το οποίο προστίθεται στην απόδοση επένδυσης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες της χώρας, το βαθμό έκθεσης του Διαχειριστή σε αυτές και την απόδοση των ελληνικών κρατικών ομολόγων συγκριτικά με αντίστοιχης διάρκειας κρατικά ομόλογα κρατών-μελών της Ευρωζώνης κατά την περίοδο υπολογισμού του Επιτρεπόμενου Εσόδου.

Άρθρο 11

Πρόσθετη Απόδοση Επενδύσεων

1. Για συγκεκριμένα έργα που έχουν χαρακτηριστεί στο εγκεκριμένο ΔΠΑ ως Έργα *Μείζονος Σημασίας* σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 229 του ΚΔΕΣΜΗΕ, δύναται να παρέχεται πρόσθετη απόδοση πέραν αυτής που προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 10.
2. Το ύψος της πρόσθετης απόδοσης κυμαίνεται από 1 έως 2,5% και αποφασίζεται από τη ΡΑΕ διακριτά κατά τον χαρακτηρισμό του ως Έργο *Μείζονος Σημασίας* στο πλαίσιο έγκρισης του ΔΠΑ.

3. Η πρόσθετη απόδοση παρέχεται από την ηλεκτρίση του έργου και μέχρι το 12^ο έτος από το προβλεπόμενο έτος ηλεκτρίσης στο ΔΠΑ, στο οποίο χαρακτηρίζεται ως «Έργο Μείζονος Σημασίας», σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 229 του ΚΔΕΣΜΗΕ.

Άρθρο 12

Διαδικασία Κατάρτισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου και του Απαιτούμενου Εσόδου

1. Για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου κάθε Ρυθμιστικής Περιόδου, ο Διαχειριστής υποβάλλει έως την 31^η Μαΐου του προηγούμενου από την έναρξη αυτής έτους, τα παρακάτω στοιχεία στην ΡΑΕ:
  - i. Αναλυτικές εκτιμήσεις των παραμέτρων που συνθέτουν το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου διακριτά. Μεταξύ των στοιχείων αυτών, πρέπει να υπάρχει αναλυτική εκτίμηση της αιτούμενης απόδοσης (βάσει της μεθοδολογίας WACC σύμφωνα με το άρθρο 10), συνοδευόμενη από ανάλυση της υπάρχουσας διάρθρωσης των δανειακών κεφαλαίων και επικαιροποιημένο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Διαχειριστή. Οι ανωτέρω εκτιμήσεις γίνονται σε πραγματικούς όρους με έτος αναφοράς το πρώτο έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου.
  - ii. Το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων, όπως αυτό έχει καταρτιστεί για την τελευταία κλειόμενη χρήση (έτος) πριν την έναρξη του έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου, συνοδευόμενο από αρχεία αναγκαία για τη διαμόρφωση της αξίας της ΡΠΒ που λαμβάνεται υπόψη για το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή (νέες επενδύσεις, αρχείο Συμμετοχών και Επιχορηγήσεων, αρχείο Αποσύρσεων κλπ).
  - iii. Προϋπολογιστικά στοιχεία για το ποσό που προκύπτει από έσοδα του Διαχειριστή από μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, στην περίπτωση που τα απασχολούμενα κεφάλαια και οι λειτουργικές δαπάνες αυτών των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων έχουν συμπεριληφθεί στις ως άνω εκτιμήσεις.
2. Για τον υπολογισμό του Απαιτούμενου Εσόδου κάθε έτους, καθώς και για την παρακολούθηση της εξέλιξης των μεγεθών, ο Διαχειριστής υποβάλλει έως την 30^η Απριλίου κάθε έτους, τα παρακάτω στοιχεία στην ΡΑΕ:
  - i. Απολογιστικά στοιχεία της διαφοράς μεταξύ του ποσού που εισέπραξε ο Διαχειριστής του Συστήματος από χρεώσεις χρήσης και του εγκεκριμένου Απαιτούμενου Εσόδου Συστήματος κατά τα προηγούμενα έτη (παράμετρος Π1).
  - ii. Πλήρη και αναλυτικά στοιχεία για τον υπολογισμό της απόκλισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή προηγούμενων ετών λόγω απόκλισης από τις προϋπολογιζόμενες επενδύσεις και τεκμηριωμένη εισήγηση για τον καθορισμό του σχετικού ποσού εκκαθάρισης (Π2) του Απαιτούμενου Εσόδου.
  - iii. Απολογιστικά στοιχεία για το ποσό που προκύπτει από έσοδα του Διαχειριστή από μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, στην περίπτωση που τα απασχολούμενα κεφάλαια και οι λειτουργικές δαπάνες αυτών των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων έχουν συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή (παράμετρος Π5).

- iv. Το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων, όπως αυτό έχει καταρτιστεί για την τελευταία κλειόμενη χρήση (έτος)σε πραγματικούς όρους, συνοδευόμενο από αρχεία αναγκαία για τη διαμόρφωση της αξίας της ΡΠΒ (αρχείο Συμμετοχών και Επιχορηγήσεων, αρχείο Αποσύρσεων κλπ).
  - v. Απολογιστικά στοιχεία των παραμέτρων που συνθέτουν το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή για το προηγούμενο έτος και επικαιροποιημένο προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους.
  - vi. Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους και Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων με τη συνολική αναπόσβεστη αξία των παγίων και των αποσβέσεων (σωρευτικών και ετήσιων) που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.
3. Λαμβάνοντας υπόψη τα υποβληθέντα από το Διαχειριστή στοιχεία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, η ΡΑΕ καθορίζει το Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή για κάθε έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου και το Απαιτούμενο Έσοδο του πρώτου έτους της Ρυθμιστικής Περιόδου, μέχρι την 31^η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους από την έναρξη της Ρυθμιστικής Περιόδου σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4.
  4. Το Απαιτούμενο Έσοδο για κάθε ένα από τα επόμενα έτη της Ρυθμιστικής Περιόδου εγκρίνεται από τη ΡΑΕ μέχρι την 31^η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους βάσει των στοιχείων που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 2.
  5. Η έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 ανωτέρω, προϋποθέτουν την προηγούμενη ή ταυτόχρονη έγκριση της ΡΑΕ σχετικά με τις παραμέτρους Π3 και Π4 σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΔΕΣΜΗΕ και των σχετικών Κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει η σχετική εισήγηση του Διαχειριστή να έχει υποβληθεί στη ΡΑΕ το αργότερο μέχρι και 31^η Αυγούστου κάθε έτους.
  6. Ο Διαχειριστής, στο πλαίσιο της ανάγκης για διαχωρισμό των δαπανών και των απασχολούμενων κεφαλαίων ανά δραστηριότητα (συντήρηση και ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ, λειτουργία αγοράς και λοιπές δραστηριότητες), θα πρέπει στους υποβληθέντες προϋπολογισμούς για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου να εφαρμόζει λογιστικό διαχωρισμό με εγκεκριμένους από τη ΡΑΕ κανόνες και κλείδες επιμερισμού.
  7. Στο τέλος της κάθε Ρυθμιστικής Περιόδου, η ΡΑΕ επανεξετάζει το σύνολο των παραμέτρων του Επιτρεπόμενου Εσόδου, επικαιροποιώντας και τις εκτιμήσεις των παραμέτρων εκείνων που δεν επανεξετάζονται κατά τη διάρκεια αυτής.

Άρθρο 13

Έκτακτη Αναθεώρηση Επιτρεπόμενου Εσόδου Διαχειριστή

1. Έκτακτη αναθεώρηση του Επιτρεπόμενου Εσόδου δύναται να διενεργηθεί μετά από σχετικό αίτημα του Διαχειριστή, το οποίο υποβάλλεται είτε με δική του πρωτοβουλία είτε μετά από σχετική υπόδειξη ή σύσταση της ΡΑΕ, εφόσον συντρέχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - i. Περίπτωση στην οποία ο Διαχειριστής κατά τη διάρκεια της Ρυθμιστικής Περιόδου καλείται να ανταποκριθεί στην κάλυψη έκτακτων σημαντικών λειτουργικών δαπανών, οι οποίες δεν ήταν εφικτό να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη των σχετικών προϋπολογιστικών μελετών για το Επιτρεπόμενο Έσοδο της Ρυθμιστικής Περιόδου.
  - ii. Περίπτωση στην οποία έχουν μεταβληθεί σημαντικά τα οικονομικά, νομικά ή πραγματικά δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη κατά την έγκριση του Επιτρεπόμενου Εσόδου.

2. Το αίτημα έκτακτης αναθεώρησης του Επιτρεπόμενου Εσόδου υποβάλλεται στη ΡΑΕ από το Διαχειριστή εγγράφως, και περιλαμβάνει αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων καθώς και μελέτη με τις προτεινόμενες προς αναθεώρηση τιμές του Επιτρεπόμενου Εσόδου. Με το αίτημα συνυποβάλλονται στη ΡΑΕ:
  - i. Απολογιστικά στοιχεία εξέλιξης των μεγεθών, τα οποία καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση.
  - ii. Στοιχεία για την απόκλιση των τιμών των μεγεθών αυτών από τις αντίστοιχες τιμές που προβλέφθηκαν για την αντίστοιχη Ρυθμιστική Περίοδο.
  - iii. Εκτίμηση για την εξέλιξη των μεγεθών αυτών για κάθε επόμενη Ρυθμιστική Περίοδο.
  - iv. Εκτίμηση των επιπτώσεων για τα έσοδα του Διαχειριστή και της επίπτωσης στο ύψος του Επιτρεπόμενου Εσόδου εάν δεν εγκριθεί η έκτακτη αναθεώρηση.
3. Το αίτημα του Διαχειριστή για την έκτακτη αναθεώρηση αξιολογείται από τη ΡΑΕ. Σε περίπτωση που εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος, η ΡΑΕ δε ζητήσει πρόσθετα στοιχεία, το αίτημα θεωρείται τυπικά πλήρες. Η τυπική πληρότητα του αιτήματος, δεν αφαιρεί από τη ΡΑΕ τη δυνατότητα να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις που σχετίζονται με την ουσιαστική εξέταση του αιτήματος. Η ΡΑΕ αποφασίζει εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που το αίτημα του Διαχειριστή θεωρήθηκε τυπικά πλήρες. Απόρριψη του αιτήματος του Διαχειριστή αιτιολογείται πλήρως από τη ΡΑΕ. Η μη έκδοση απόφασης από τη ΡΑΕ, δεν συνεπάγεται τη σιωπηρή αποδοχή του αιτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 14

Εφαρμογή Μεθοδολογίας κατά την πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο

1. Η διάρκεια της πρώτης Ρυθμιστικής Περιόδου ορίζεται στα τρία (3) έτη, ήτοι 2015 έως και 2017.
2. Για την πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο (2015-2017), ο Διαχειριστής οφείλει να υποβάλει εισήγηση με τα αναγκαία στοιχεία για τον υπολογισμό του Ετήσιου Κόστους και του Απαιτούμενου Εσόδου μέχρι 31 Ιουλίου 2014.
3. Η αξία της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης του ΕΣΜΗΕ και οι αποσβέσεις για το 2015 (πρώτο έτος της Ρυθμιστικής Περιόδου) θα οριστούν στη σχετική απόφαση της ΡΑΕ για το Απαιτούμενο Έσοδο και τις Μοναδιαίες Χρεώσεις για το 2015 λαμβάνοντας υπόψη, αφενός το Ρυθμιστικό Μητρώο Παγίων με ημερομηνία 31.12.2013 και αφετέρου τις εκτιμώμενες επενδύσεις του 2014.
4. Για τον υπολογισμό των εκκαθαρίσεων του Απαιτούμενου Εσόδου για τις ρυθμιστικές περιόδους πριν την εφαρμογή της παρούσας μεθοδολογίας, εξετάζονται οι αποκλίσεις μεταξύ απολογιστικών λειτουργικών δαπανών για τα εν λόγω έτη και των εγκεκριμένων από τις σχετικές αποφάσεις δαπανών και εκκαθαρίζονται (+/-) βάσει της σε ισχύ μεθοδολογίας κατά τα έτη αυτά.
5. Μέχρι την έκδοση του Εγχειριδίου «Προδιαγραφές σύνταξης Μελέτης Κόστους-Οφέλους για έργα που εντάσσονται στο ΕΣΜΗΕ» που προβλέπεται στο άρθρο 229 του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ, η ΡΑΕ δύναται να χαρακτηρίσει ένα έργο ως Μείζονος Σημασίας, στην περίπτωση που ο Διαχειριστής προσκομίσει επαρκή στοιχεία από τα οποία

προκύπτει σημαντικό όφελος για τους καταναλωτές, ιδίως λόγω σημαντικής μείωσης του κόστους των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ).

6. Έως την έγκριση των κανόνων λογιστικού διαχωρισμού, για τον υπολογισμό του Επιτρεπόμενου Εσόδου των ετών της πρώτης Ρυθμιστικής Περιόδου, ο Διαχειριστής οφείλει να υποβάλλει προϋπολογισμούς για το διαχωρισμό των δαπανών και των απασχολούμενων κεφαλαίων ανά δραστηριότητα (συντήρηση και ανάπτυξη του ΕΣΜΗΕ, λειτουργία αγοράς και λοιπές δραστηριότητες), βάσει εκτιμήσεων και κανόνων τους οποίους συνυποβάλλει.
7. Για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 9, παρ. 5, ως πρώτο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για όλα τα έργα θεωρείται το εγκεκριμένο ΔΠΑ του 2014.

...»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2014

Ο Πρόεδρος
ΝΙΚΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 2 0 1 7 8 3 0 0 6 1 4 0 0 2 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004